

بررسی موج مهاجرتی جدید در کشور

مهاجرت اکولوژیک در ایران

نشست تخصصی بررسی مهاجرت اکولوژیک با همکاری برنامه آب و توسعه پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه شریف به همراه انجمن علمی جمعیت‌شناسی دانشگاه تهران، شنبه ۲۲ اردیبهشت در محل تالار گفت‌وگو دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران برگزار شد.

چالش‌های محیط زیستی به خصوص مسایل مربوط به خشکسالی و بهره‌برداری بی‌رویه از منابع آبی در کشور هر روز عمیق‌تر می‌شود و به واسطه آن مسائل و مشکلات بسیاری برای جامعه و دولت به وجود می‌آید. در این بین یکی از اصلی‌ترین خطراتی که از جانب بسیاری از متخصصان بیان می‌شود، سیل مهاجرت ساکنان مناطق درگیر کمبود آب و سایر چالش‌های زیست محیطی است که این مساله به دلیل وابستگی بیشتر معیشتی مردم روستا به منابع آب، جوامع روستایی را بیشتر در معرض چنین مهاجرت‌هایی قرار می‌دهد. بر مبنای این هشدار است که سیاست‌هایی برای مواجهه با مهاجرت جامعه روستایی طراحی و اجرا می‌گردند. برای مثال پروژه‌های تامین منابع آب جدید همواره با توجه اهمیت جلوگیری از سیل مهاجرت روستاییان مطرح بوده است.

اما آیا مسائل محیط زیستی و به طور خاص کمبود آب به واقع می‌تواند موج مهاجرتی جدیدی در کشور به دنبال داشته باشد؟ آیا تاکنون مسایل محیط زیستی روستاهای ایران را به سمت تخلیه شدن برده است؟ این گونه بحران‌های اکولوژیک واقعا چه سهمی از مهاجرت روستاییان کشور در یک دهه اخیر را داشته است و چه بخشی از جامعه درگیر با کمبود آب توانسته‌اند با تغییر در شیوه معیشت، با آن سازگار شوند؟ با تامین آب کشاورزی از طریق پروژه‌هایی هم‌چون سدسازی، جلوی مهاجرت گرفته شده و یا به سرعت آن افزوده شده است؟ در صورت نیافتن راهکار برای تطابق با کم‌آبی، چه بخشی از جامعه روستایی مهاجرت خواهند کرد، و این موضوع چه تاثیرات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی خواهد داشت؟ آیا تمامی روستاهای کشور باید هدف سیاستگذاری برای تثبیت جمعیت باشند و در همه آنها برای این موضوع سرمایه‌گذاری کرد و یا با شرایط جدید اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی، برخی از روستاها به ناچار خالی از سکنه خواهد شد؟

در راستای تبیین و شفاف سازی مساله مهاجرت ناشی از مسائل زیست محیطی و پاسخ به سوالات فوق، نشست تخصصی بررسی مهاجرت اکولوژیک با همکاری برنامه آب و توسعه پژوهشکده سیاستگذاری دانشگاه شریف به همراه انجمن علمی جمعیت‌شناسی دانشگاه تهران، شنبه ۲۲ اردیبهشت در محل تالار گفت‌وگو دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران برگزار شد. با توجه به بین رشته‌ای بودن موضوع مهاجرت اکولوژیک تلاش شده از متخصصین حوزه‌های جامعه‌شناسی، جمعیت‌شناسی، اقتصاد توسعه و محیط زیست برای آشنایی با ابعاد مختلف مساله استفاده شود. از این رو

آقایان دکتر فرزاد پور، اصغر سنگاچین رییس گروه امور آمایش، برنامه‌ریزی و محیط زیست سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، دکتر ولی‌الله رستم‌علیزاده عضو هیئت علمی موسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور به بیان نظرات خود در مورد تحولات کلان مهاجرت روستای پرداختند و دکتر اسدالله نقدی عضو هیات علمی دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی دانشگاه بوعلی سینا همدان و دکتر مرتضی افقه عضو هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه شهید چمران اهواز جهت بررسی مهاجرت‌های روستایی استان‌های خوزستان و همدان به این برنامه دعوت شده بودند.

برای دریافت و مطالعه مشروح این نشست از لینک دانلود زیر استفاده کنید.